

Plan odnowy miejscowości Kikół na lata 2009 - 2016

1. Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowany projekt oraz planowane kierunki jej rozwoju.

Nasza wieś Kikół leży na Pojezierzu Dobrzyńskim, we wschodniej części województwa kujawsko – pomorskiego i północno – zachodniej części powiatu lipnowskiego. Graniczy z sołectwami Kikół Wieś, Jarczechowo, Lubin, Kołat – Rybniki, Grodzień, Wolęcin, Konotopie. Całkowita powierzchnia gminy wynosi: 98,2 km². W Kikole na dzień 31 grudnia 2007 r. mieszkało 2235 osób.

Położenie miejscowości wywodzi się z okresu wczesnopiastowskiego. W miejscu gdzie obecnie znajduje się kościół i cmentarz istniało grodzisko średniowieczne. Położenie na skrzyżowaniu ważnych szlaków zdecydowanie korzystnie wpływało na rozwój osady.

W roku 1791 Franciszek Ksawery ze szlacheckiego rodu Zboińskich ufundował murowany kościół. Jednakże obecna neogotycka świątynia powstała w 1909 roku, a jej konsekracji dokonano w roku 1910.

Syn Franciszka Karol pozostawił po sobie przepiękny park przy pałacu, który w okresie okupacji niemieckiej uległ zniszczeniu. W tym czasie miejscowość nie ucierpiała zbyt wiele. Po wojnie pałac został odrestaurowany i w chwili obecnej wraz z okalającym go parkiem jest własnością prywatną.

Charakterystycznym elementem miejscowości jest neogotycki kościół usytuowany na wzgórzu. Jest on najbardziej rozpoznawalnym obiektem na terenie miejscowości, łatwo dostrzegalnym z przebiegającej w pobliżu trasy krajowej.

Fot. 1. Kościół pw. św. Wojciecha w Kikole.

Położenie Kikoła przy drodze krajowej nr 10 oraz wojewódzkiej nr 455 umożliwia dogodnie połączenie drogowe wsi z miastami powiatowymi Lipnem, Toruniem i Golubiem – Dobrzyniem. Właśnie w centrum miejscowości krzyżują się te trasy. Poza tym z przystanku PKS można bezpośrednio dotrzeć do ośrodków miejskich takich jak Warszawa, Gdańsk, Włocławek, Toruń, Grudziądz.

Fot. 2. Skwer w centrum miejscowości.

2. Inwentaryzacja zasobów służąca ujęciu stanu rzeczywistego.

Urozmaicona rzeźba terenu, czyste powietrze, liczne zabytki przyrody nadają naszej miejscowości charakterystyczny wygląd. Kikół i okoliczne miejscowości mogą się poszczycić jeziorami polodowcowymi (Moszczonne, Sikórz, Jeżowiec, Lubinek), które oprócz amatorów kąpieli przyciągają również wędkarzy.

Jezioro Kikolskie łączy się z jeziorem Sumińskim, dzięki czemu istnieją idealne warunki do uprawiania kajakarstwa na wodach tych jezior.

Dowodem świadczącym o atrakcyjności jeziora Kikolskiego jest to, że tereny położone nad jeziorem wykupują mieszkańcy okolicznych miast. Mamy nadzieję, że w niedalekiej przyszłości powstaną tu domki letniskowe bądź gospodarstwa agroturystyczne.

Fot. 3. Jezioro Kikolskie.

Na terenie gminy, jak i w samym Kikole zachowało się wiele ciekawych zabytków architektury wpisanych do rejestru. Są one niestety w większości zaniedbane, dlatego priorytetowym działaniem w przyszłości będzie przywrócenie im dawnego uroku, co niewątpliwie przyczyni się do wzrostu atrakcyjności naszego terenu. Do najważniejszych z nich zaliczają się:

- w Zajeździu zespół dworsko – parkowy z 1921 r., pozostałości parku z początku XX w.
- w Lubinie zespół pałacowo – parkowy, pałac z 1870 -1880 r., rządówka, obora, pralnia, park z XIX w.
- w Niedźwiedziu zespół dworsko – parkowy z XIX w.
- w Trutowie zespół klasztorny Karmelitów, kościół p. w. Św. Anny z 1725 – 1738 r., zespół dworsko – parkowy z XIX w.
- w Grodzie kaplica p. w. Św. Piotra z 1778 r.
- w Hornówku zespół dworsko – parkowy z XIX w.
- w Woli zespół dworsko – parkowy z XIX w., dawna rządówka, magazyn, obora, czworak, w parku znajduje się pomnik przyrody – sosna o wysokości 11 m i obwodzie w pierścienicy 304 cm. oraz piękny okaz dębu
- w Walentowie młyn z ok. 1920 r.
- w Suminie zespół parkowo – dworski, dwór z XIX w. przebudowany w 1930-1935 r., czworak, obora, spichlerz, chlewnie, kuźnia z 1920 – 1930 r.
- w samym Kikole na największe zainteresowanie zasługują:
 - klasycystyczny pałac Zboińskich z końca XVIII wieku z obszerną salą tzw. „Rycerską”, wysokości dwóch kondygnacji, nakrytą sufitem z fasetą. W sali znajduje się polichromia klasycystyczna z przełomu XVIII i XIX wieku. Pałac otacza park, założony w 1. poł. XIX w. wg projektu Karola Zboińskiego. Założenie krajobrazowe wykorzystuje naturalne ukształtowanie terenu opadającego stromą szkarpą do parowu, w którym strumień spiętrzony groblami, tworzy sztuczny staw. Obecnie, zarówno pałac jak i park są odrestaurowane i pięknie utrzymane;
 - Kościół Parafialny p. w. św. Wojciecha zbudowany w latach 1904-1909, murowany z czerwonej cegły, neogotycki. We wnętrzu rokokowa chrzcielnica z 3. ćw. XVIII w. Z tego samego okresu pochodzi obraz św. Tekla oraz nieco późniejszy (1817)

przedstawiający ukrzyżowanie. Oprócz tego odnajdziemy tam epitafia żałobne i płyty nagrobne przedstawicieli rodu Zboińskich, ornaty, lichtarze itp.;

- charakterystycznym elementem krajobrazu jest barokowa kamienna rzeźba św. Jana Nepomucena na murowanej kolumnie, usytuowana na wzniesieniu nad jeziorem Kikolskim;

- na uwagę zasługuje również nawiązująca do neogotyku (niestety z licznymi zmianami) remiza strażacka z początku XX w. znajdująca się w centrum Kikoła.

Fot. 4. Remiza strażacka.

Najbardziej charakterystycznym terenem przyrodniczym są występujące w gminie Kikół tzw. „Drumliny Zbójeńskie”. Są to formy polodowcowe tworzące ciągi podłużnych, bochenkowatych wzniesień, podzielonych podmokłymi obniżeniami. Ze względu na unikatową rzeźbę terenu zostały objęte ochroną prawną i stanowią obszar chronionego krajobrazu (Uchwała WRN we Włocławku nr XX/92/83 z dnia 19.06.1983r.)

Na terenie miejscowości funkcjonuje biblioteka gminna, w której mieszkańcy mogą korzystać z dostępu do Internetu. Ponadto zostało uruchomione Centrum Kształcenia na Odległość na Obszarach Wiejskich, do którego uczęszczają osoby chcące podnieść poziom umiejętności z zakresu obsługi komputera, znajomości języków obcych oraz zasad prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

W Kikole znajduje się kilka zakładów dających zatrudnienie mieszkańcom. Jednym z najstarszych jest cynkownia zakładów „Konwektor”. Ponadto funkcjonują prywatne firmy: transportowa AR-TRANS, piekarnia, zakład szwalniczy „Szata”. W Kikole istnieją liczne sklepy, oraz drobne zakłady mechaniki samochodowej i maszyn rolniczych. W granicach miejscowości funkcjonuje 30 gospodarstw rolnych o średniej wielkości 4,5 hektara.

Sprawami związanymi z dostarczaniem wody oraz odprowadzaniem ścieków zajmuje się Urząd Gminy w Kikole. Na naszym terenie istnieją dwie stacje uzdatniania wody oraz mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków, która przyjmuje ścieki bytowe od mieszkańców Kikoła. Usuwaniem odpadów gospodarczych zajmują się wyspecjalizowane zakłady z Torunia, Lipna, a także z terenu samej miejscowości. Nieczystości odbierane są bezpośrednio z posesji.

Jesteśmy bardzo przyjaźnie nastawieni do ludzi z zewnątrz. Potrafimy się między sobą porozumieć i podejmować wspólne przedsięwzięcia. W roku 1996 powstał Klub Seniora „Jesienny Liść”, który prężnie działa, promuje naszą miejscowość na wystęпах w całej Polsce. Działają tu m.in. klub sportowy: Klub Sportowo Rekreacyjny „Ogończyk”, a także trzy stowarzyszenia: „Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Kikół”, „Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Kikół” i Towarzystwo Rozwoju Partnerstwa Lokalnego „Szansa”. Jak w większości niewielkich ośrodków wiejskich, w Kikole funkcjonuje również Ochotnicza Straż Pożarna, najstarsza organizacja społeczna, której członkowie oprócz zwalczania zagrożeń pożarowych czy drogowych, biorą czynny udział w uroczystościach o charakterze patriotycznym, kulturalnym i religijnym

3. Ocena słabych i mocnych stron miejscowości, w której będzie realizowany projekt.

Działalność grupowa widoczna jest wśród młodzieży, która własnymi siłami zagospodarowała teren nad jeziorem Kikolskim. W ten sposób powstały dwa boiska do gry w siatkówkę plażową, wkopane ławeczki, a władze gminne odrestaurowały lampy nad aleją prowadzącą do pomostów kąpielowych, które w roku 2004 zastąpiły nowe, współfinansowane z pieniędzy programu przedakcesyjnego SAPARD. Co roku organizowane są tam różnego rodzaju gry i zabawy dla młodszych i starszych mieszkańców Kikoła i okolic. Do stałego harmonogramu imprez wpisały się turnieje w siatkówce plażowej na szczeblu powiatowym. Coraz większą popularnością cieszą się zawody w pływaniu „na byle czym”

organizowane przy okazji „Nocy Świętojańskiej”, której kulminacją jest puszczanie wianków i wspólna zabawa.

Naszą bardzo mocną stroną jak już wyżej wspomnieliśmy są występujące licznie na terenie całej gminy zabytki architektury. Przez gminę Kikół przebiegają 4 szlaki turystyczne. Są one idealne do zwiedzania gminy poruszając się pieszo bądź na rowerze. Również dużą atrakcją krajobrazu są występujące jeziora: jezioro Kikolskie i leżące nieopodal jezioro Sumińskie.

Wieś nasza jest w 100% zwodociągowana, skanalizowana i ztelefonizowana. Ma to duży wpływ na przyciągnięcie potencjalnych inwestorów jak również mieszkańców większych miast w celu osiedlenia się w naszej miejscowości.

Słabą stroną Kikoła jest brak bazy noclegowej oraz słabo rozwinięte zaplecze gastronomiczne. W naszej miejscowości od niedawna funkcjonuje bar „Frytka” gdzie turyści mogą się zatrzymać i posilić. Nad jeziorem znajduje się smażalnia ryb, która w okresie letnim jest oblegana przez podróżujących trasą nr 10. Jest to dowód na to, że Kikół potrzebuje miejsc, gdzie można dobrze zjeść i wypocząć. Mieszkańcy zwrócili uwagę na brak rozwoju obiektów gastronomicznych oraz zły stan wód jeziora Kikolskiego.

Dokuczają nam również brak miejsca, w którym mogłoby się skupić życie społeczne, gdzie zarówno młodzi jak i starsi mogliby się spotykać i spędzać czas wolny. Nie mamy możliwości organizacji imprez lokalnych, podczas gdy pogoda nie zezwala na ich organizację na świeżym powietrzu.

Dzieci nie mają warunków na aktywny i bezpieczny wypoczynek. Na terenie Kikoła nie ma parków (jedyne parki są własnością prywatną), centrum kultury, dlatego też budowa stadionu sportowego i mini miasteczka rowerowego jest niezbędnym przedsięwzięciem do zaspokojenia potrzeb najmłodszych mieszkańców wsi.

Mocne strony:

- zabytkowe obiekty
- szlaki turystyczne
- jeziora
- rozbudowana sieć kanalizacyjna, wodociągowa
- atrakcyjne położenie przy trasie krajowej nr 10

Słabe strony:

- brak bazy noclegowej

- słabo rozwinięte zaplecze gastronomiczne
- zły stan wód jeziora Kikolskiego
- brak nowoczesnego gimnazjum
- zaniedbane obiekty architektoniczne
- słabo rozwinięta infrastruktura sportowo – rekreacyjna
- brak miejsca spotkań – świetlicy wiejskiej czy też domu kultury

Reasumując, miejscowość dysponuje dużym potencjałem turystycznym w postaci jezior, licznych zabytków, szlaków rowerowych. Lokalne stowarzyszenia oraz organizacje chętnie włączają się w działania promujące miejscowość, oraz wszelkie imprezy kulturalne.

Zagrożeniem mogą okazać się niewystarczające środki na zagospodarowanie atrakcyjnych terenów, oraz problemy z rekultywacją jeziora i poprawą stanu czystości wód.

4. Opis planowanych przedsięwzięć.

Jak już wyżej wspomnieliśmy nie posiadamy miejsca, w którym moglibyśmy się spotykać, organizować zebrania wiejskie, szkolenia. Oprócz boisk, które młodzież sama wybudowała, nic innego dla niej do zaoferowania nie mamy. Chcielibyśmy wyremontować zabytkowy budynek remizy Ochotniczej Straży Pożarnej i zaadoptować ją na świetlicę wiejską w której znajdowałaby się sala z zapleczem kuchennym i sanitarnym, gdzie mogłyby odbywać się spotkania lokalnych stowarzyszeń, wystawy prac dziecięcych, konkursy fotograficzne i wiele innych imprez. W zakres remontu wchodzić będzie: wykonanie instalacji wodno-kanalizacyjnej oraz elektrycznej, remont dachu, wymiana okien, przebudowa pomieszczeń tzn. przygotowanie sali spotkań, holu, zaplecza kuchennego, odnowienie elewacji, budowa tarasu oraz muru oporowego. Dodatkowo Beneficjent chce zakupić do świetlicy niezbędne wyposażenie. Całość inwestycji realizowana będzie w jednym etapie. Całkowity koszt zadania wyniesie w tym przypadku **514 334,80 zł**. Koszty ogólne projektu wyniosły **18 135,74 zł**, limit 10% wartości kosztów inwestycyjnych wyniósł **49 619,91 zł**.

W celu ożywienia życia społecznego planujemy wybudowanie stadionu sportowego. Poza tym pragniemy zagospodarować teren nad jeziorem Kikolskim. Posiadamy koncepcje zagospodarowania tego obszaru, która to została opracowana ze środków programu LEADER +. Projekt uwzględnia wytyczenie alejek spacerowych, zamontowanie ław, wiat,

odnowienie parkingu oraz budowę boisk sportowych, co znacznie podniesie atrakcyjność turystyczną i wypoczynkową terenu. Duże znaczenie ma dla nas także zagospodarowanie skwerku w Kikole, który stanowi centrum naszej miejscowości.

Planujemy również zbudowanie gimnazjum wraz z halą gimnastyczną. Inwestycja ta jest bardzo potrzebna w celu wyrównania szans edukacyjnych naszej młodzieży z młodzieżą z dużych ośrodków miejskich. W chwili obecnej trwają prace przy budowie hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Kikole.

Ponadto prowadzone są prace remontowe na budynku kościoła parafialnego w Kikole. Została już dokonana wymiana pokrycia dachowego i odnowiona elewacja budowli. Konieczne jest jeszcze odnowienie zabytkowego parkanu okalającego kościół, na co zwróciliśmy uwagę podczas spotkania.

5. Zestawienie planowanych zadań.

1. *Remont i przebudowa remizy Ochotniczej Straży Pożarnej związany ze zmianą użytkowania na świetlicę wiejską wraz z rozbudową o taras i mur oporowy.*

Koszty projektu: 514 334 zł

Środki własne: 128 584 zł

Dofinansowanie z Działania Odnowa i rozwój wsi: 385 750 zł

2. *Zagospodarowanie terenu nad jeziorem Kikolskim.*

Koszty projektu: 400 000 zł

Środki własne: 100 000 zł

Dofinansowanie z Programu Odnowa wsi: 300 000 zł.

3. *Zagospodarowanie skwerku w Kikole.*

Koszty projektu: 250 000 zł

Środki własne: 100 000 zł

Dofinansowanie z Działania 5 Wsparcie rozwoju turystyki: 150 000 zł

4. *Remont ogrodzenia wokół kościoła parafialnego pw. św. Wojciecha w Kikole.*

Koszty projektu: 200 000 zł

Środki własne: 50 000 zł

Dofinansowanie Odnowa i rozwój wsi: 150 000 zł.

5. *Budowa sali gimnastycznej z częścią socjalną i łącznikiem przy Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Kikole.*

Koszty projektu: 3 616 610 zł

Środki własne: 2 866 610 zł

Dofinansowanie Ministerstwo Sportu i Turystyki: 750 000 zł

6. *Budowa Gimnazjum Publicznego w Kikole.*

Koszty projektu: 10 000 000 zł

Środki własne: 5 000 000 zł

Dofinansowanie Regionalny Program Operacyjny: 5 000 000 zł

7. *Zakup i montaż placu zabaw nad Jeziorem Kikolskim.*

Koszty projektu: 40 000 zł

Środki własne: 15 000 zł

Dofinansowanie Małe Granty Programu LEADER+: 25 000zł

8. *Budowa stadionu sportowego.*

Koszty projektu: 1 800 000 zł

Środki własne: 1 260 000 zł

Dofinansowanie Ministerstwo Sportu i Turystyki: 540 000 zł

6. Harmonogram planowanych przedsięwzięć.

Zadania	Okres realizacji inwestycji							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Remont i przebudowa remizy OSP w Kikole ze zmianą użytkowania na świetlicę wiejską wraz z rozbudową o taras i mur oporowy	X	X						
Zagospodarowanie skwerku w Kikole			X					
Zagospodarowanie terenu nad jeziorem Kikolskim				X	X	X		
Budowa sali gimnastycznej z częścią socjalną i łącznikiem przy Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Kikole	X	X						
Remont ogrodzenia wokół kościoła parafialnego pw. św. Wojciecha w Kikole.								X
Budowa Gimnazjum Publicznego w Kikole			X	X	X			
Zakup i montaż placu zabaw nad Jeziorem Kikolskim			X					
Budowa stadionu sportowego							X	X